

امالک

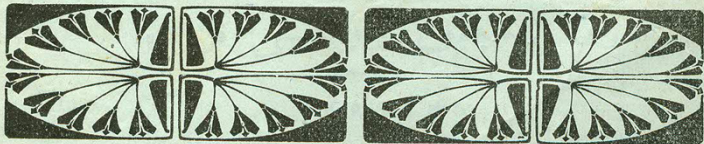
ترجمہ لی

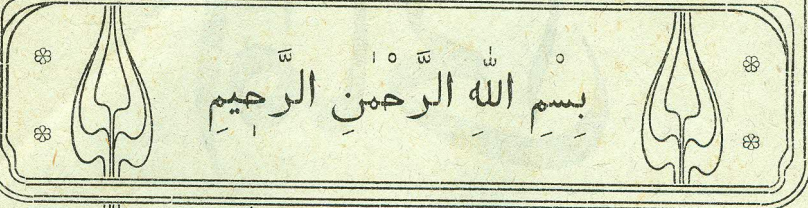
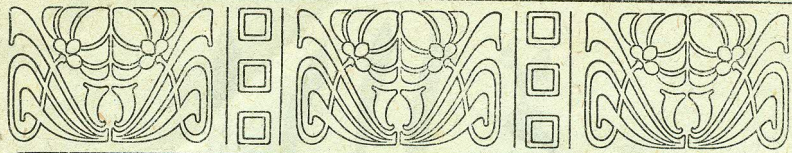
ناشری:

شمس الدین حسینف ورثہ سی
قزاندہ.

Казань. Типо-Лит. Т-го Д-ма „В. Еремѣевъ и А. Шашабринъ“
1913.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(الامالی جمع املاء وهو الكتابه عن ظهر القلب من غیران بنظر و نسخه شرح)

لِتَوْحِيدٍ بِنِظْمٍ كَاللَّالِي

الله تعالیٰ بی برلمکده حاجت بولغان اعتقادنی بیان اوچون ایتو نظم برلان اول نظم ینجولر تیک.

يقول العبد في بدء الامالی

ایتور الله تعالیٰ قلی امالی کتابنی باشلامقده کوکلندن گنه کتابدن نقل سز ذهنک حاضر بولغان معنی لرنی یازماق ناک باشلامقده ایتور.

و موصوف باوصاف الكمال

دخی صفت لانیشر اول اله تمام بولغان صفت لار ایله کم آندن آرتق بولماق ممکن دگل.

اله الخلق مولانا قديم

مخولق لار ناک الهی بز ناک سیدمز یعنی الله تعالیٰ قدیم بار لغی ناک اولی یوقدر.

هو الحق المقدر ذو الجلال

اول اله الخلق همیشه باردر ثابتدر (المقدر) هر بر نر سه نی ذاتن وصفاتن اورنون وزمانون بولماسدن الگاری چیکله گوچیدر اولوغلق ایاسی اول اله.

هو الحی المدبر کل امر

اول اله الخلق الله تعالیٰ الحی ترکدر المدبر هر اشناک آخرن بلوب قیلغوچیدر هیچ بر اشنی بلمای قیلماز.

مَرِيدُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْقَبِيحِ

وَلَكِنْ لَيْسَ يَرْضَى بِالْمِحَالِ

اول اله خير عملنك بولون
تله گوچيدر دخى ياوز عملنكده
بولون تله گوچيدر (القبیح) اول
ياوز عمل چركن عمل بولور.

آلاى خير ايله شر نى تله بولسه ده
(ليس يرضى) اول الله تعالى راضى
بولور ايمس (بالمحال) شرعه ده
منع ايدلمش اش كه.

صِفَاتِ اللَّهِ لَيْسَتْ عَيْنِ ذَاتٍ

وَلَا غَيْرًا سِوَاهُ ذَا انْفِصَالٍ

الله تعالى نك صفاتلارى ايمس اول
صفاتلار (عين ذات) الله تعالى نك
ذاتى نك اوزى ايمس.

دخى باشقه ده ايمس (سواه) اول
ذاتدن باشقه (ذا انفصال) آيرلماق
اياسى و آيرلورغه يارى طورغان
غير ايماس.

صِفَاتِ الذَّاتِ وَالْأَفْعَالِ طَرًا

قَدِيمَاتِ مَصُونَاتِ الزَّوَالِ

الله تعالى نك ذات صفاتلارى دخى
فعل صفاتلارى (طرا) بار چه سیده
برگه بولغانى حالده.

بارقلارينك اولى يوقدر يوقلدن
صكره بار بولمشلار دگل (مصونات
الزوال) يوق بولودن ذاتندن
آيرلودن صافلانمشلاردر.

نَسَمَى اللَّهُ شَيْئًا لَا كَالْأَشْيَاءِ

وَذَاتًا عَنِ جِهَاتِ السِّتِّ خَالٍ

آتارمز بز اهل السنة والجماعة
مدهنده اولان لار الله تعالى نى شرع
ديب آتارمز (لا كالأشياء) اول غير
شى لرگه اوخشاغوچى دگل.

دخى الله نى ذاته ديورمز عن جهات
الست التى طرفدن يعنى اوست
آست آل آرت اوك صول طرفدن
(خال) بوش بولغوچى ذات ديورمز.

(كاشياء ديور او قولور وزن اوچون)

وَلَيْسَ الْأِسْمُ غَيْرًا لِلْمَسْمُومِ

دخی ایمس (الاسم) هر شیء نك اسمی باشقه ایمش (للمسمى) آتالمش شیء نك اوزینه بلكم اهل السنه والجماعة قاشنده اسم ایله مسمى ایكسی بردر.

لَدَىٰ أَهْلِ الْبَصِيرَةِ خَيْرٌ أَلِ

بلك اهلی قاشنده كوكل لری نورلی بولغوچی اهل (خیرال) شریف و قدرلی كمسنه لرنك ایندگوسی اول اهل بصیره اول اهل السنه والجماعة در.

وَمَا إِنْ جَوْهَرٌ رُبِّي وَجِسْمٌ

ان لفظی بو یرده معناده زائددر یعنی جوهر ایمس (ربی) منم ربم الله تعالی (وجسم) دخی جسمده ایمش.

وَلَا كُلُّ وَبَعْضٌ ذُو اشْتِمَالٍ

دخی كوب نرسه نك تولای دگل (وبعض) دخی كوب نرسه نك بر کیسه گی دگل (ذو اشتمال) جیلماق وتابلماق ایسی اول بعض کل اچندک.

وَلَا عَرَضٌ وَلَا ذُو صُورَةٍ مَا

دخی الله تعالی عرض دگل یعنی توس دگل وطعام دگل ودخی صورت ایسی دگل یعنی صورتلی دگل (ما) نیندای صورت بولسه ده هر برندن منزه.

تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا فِي الْخِيَالِ

بلند بولدی الله تعالی شول صورت وشول کیفدن (فی الخیال) اول صورت کیف خیالده فکرده باردر.

وَمَا الْقُرْآنُ مَخْلُوقًا تَعَالَى

قرآن کم الله تعالی نك کلام صفتی در اول یوقدن بار ایدلمش ایمس بلكم قرآن یعنی کلام الله تعالی قدیمر (تعالی) بلند بولدی.

كَلَامَ الرَّبِّ عَنِ جَنَسِ الْمَقَالِ

رب تعالی نك کلامی مخلوقلار نك قولی نك جنسندن بلند بولدی یعنی مخلوقلار قولی حرف وطاوش برلن بولور الله تعالی نك کلامیك طاوشی و حرف اولماز عددی وزمانی هم بولماز.

وَرَبِّ الْعَرْشِ فَوْقَ الْعَرْشِ لَكِنِ بِإِلَاصِفِ التَّمَكِّنِ وَاتِّصَالِ

اورن طوتماق وقرار قیلماق
وصفندن باشقه در (واتصال) دخی
عرشگه طوتاشمق و صفندن باشقه در
یعنی بلا کیفی در.

جهیع جسم لرنک اولوغراقی کم عرش
الرحمن در شول عرش ربسی الله
تعالی فوق العرشدر یعنی عرشدن
اوستوندر لکن اوستونلکی،

وَمَا التَّشْبِيهِ لِلرَّحْمَنِ وَجْهًا
فَصْنَعْنِ عَنِ ذَاكَ اصْنَافِ الْاِهَالِي

بس سن صاقلان بوتشبيه دن
(اصناف اهالی) ای سنه اهل لرننگ
بارچه صنفلاری آلارنک هر صنفه ده
تشبيه بولماس دیو بل.

ایمس خدای تعالی گه اوخشاتوق
برشینی قایو جهت برله بولسه ده
طوغری یول ایمس.

وَالْاِيْمِضِي عَلَى الدِّيَانِ وَقْتِ
وَاحْوَالِ وَاِزْمَانِ بِحَالِ

دخی یل لار اوتماس دخی زمانلار
اوتماس (بحال) هیچ بر حاله.

اوتماس عمللرگه جزا ویرگوچی الله تعالی
اوزرینه (وقت) هیچ وقت اوتماس.

وَمُسْتَعْنِي الْاِهِي عَنِ نِسَاءِ
وَاَوْلَادِ اِنَاثِ اَوْ رِجَالِ

دخی موکسزدر منم معبودم خاتونلاردن
بالالاردن یا ایسه ایرکاک بالالاردن
هیچ برسی بولماق ممکن دگل.

دخی موکسزدر منم معبودم خاتونلاردن
یعنی خاتونلارغه احتیاجی یوقدر
وهم خاتونلی بولوق امکانیده یوقدر.

كَذَا عَنِ كُلِّ ذِي عَوْنٍ وَنَصْرٍ
تَفَرَّدَ ذُو الْجَلَالِ وَالْمِعَالِ

یا لغز بولدی یعنی بر وجه برلان هیچ
برشی گه احتیاجی و اوخشاوی بولمادی
اول اولوغلق و بلندک ایسی الله.

اوشانداق خاتوندن بالادن
موکسزلق تیک هر یاردم ایاسندن
وبولشلق ایاسندن مستغنی در.

يَمِيتُ الْخَلْقَ قَهْرًا ثُمَّ يَحْيِي ۚ فَيَجْزِيهِمْ عَلَىٰ وَفْقِ الْحِصَالِ

اول خدای تعالی اولتورور جانلی مخلوقلارنی قهری و غلبه سی یوزندن موندین صوڭ قیامتده ترگزور اول مخلوقلارنی.

لَا هَلْ الْخَيْرِ جَنَاتٍ وَنَعْمَىٰ ۚ وَلِلْكَفَّارِ ادْرَاكُ النَّكَالِ

خیر عمل اهلی اوچون بارددر باغچهلار و انواع نعمت. دخی کافرلر اوچون بارددر (ادراک النکال) یعنی آغر بوغاولار اوزون زنجیرلارغه ایرشمک.

وَلَا يَلْفَنِي الْجَحِيمُ وَلَا الْجِنَانُ ۚ وَلَا أَهْلُوهُمَا أَهْلُ انْتِقَالِ

بتماس و توکانمس تموغ وهم او جماخلار توکانمس هر ایکوسی منگو بولورلار نی بار اچنده گی نرسه لری ایله. دخی تموغ ایله او جماخنک اهل لری ایماسلر ک کوچمک اهلی گناهلی مؤمن لر تموغ اهلی دگل او جماخ اهلی در.

يِرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ بِغَيْرِ كَيْفٍ ۚ وَادْرَاكٍ وَضَرْبٍ مِّنْ مِّثَالٍ

الله تعالی نی کورورلر مؤمن لر او جماخغه کرگاج بر کیفدن غیری کورولرینک صفتی روشی بولماس. دخی فکر ایرشودن غیری وهم مثالدن و برشی گه اوخشاودن بر نوع ایله بولودن غیری کورورلر.

(رواه نك هاسي اشباع ضم ايله اولور ووزن اوچون)

فِينَسُونَ النَّعِيمِ إِذَا رَأَوْهُ   فَيَا خُسْرَانَ أَهْلِ الْأَعْتِرَالِ

بس او نوتورلار مؤمن لر اوجماخ
 نعمتلرني چان الله تعالی نی کورسه لر
 وصفه کلماز نهایت سز لذتلرندن
 بس ای مؤمن لر صافلانکز معتزله
 اهلی نك الوغ نعمت دن محروم
 بولماقندن آنلار الله تعالی نی
 کورمه کنی اعتقاد ایله مز لر .

وَمَا إِنْ فَعَلَ أَصْلَحَ ذُو فَتْرَائِضٍ   عَلَى الْهَادِي الْمَقْدِسِ ذِي التَّعَالِ

وما ایس ان لفظی زائئدر بنك گه
 فائده لیراق بولغان اشنی قیلماق
 لازم و واجب ایس .
 طوغری یولغه کوندر گوچی الله
 تعالی اوزینه (المقدس) الوهیته
 لایق اولماغان صفت لاردن پاك
 بولان بلندك ایاسی خدای تعالی .

وَفَرَضَ لَزِمَ تَصْدِيقَ رَسُولِ   وَأَمَّا كِ كِرَامٍ بِالنَّوَالِ

هر مکلفه لازم بولغان فرضدر
 بارچه پیغمبر لر نی راستلامق هر
 قایوسی طوغری یولده در .
 دخی فرشته لر نی راستلامق فرشته لر
 بارلقن ایركك دشی دگل لکن الله
 تعالی گه گناه قیلورلار دگل لکن
 اول فرشته لر حرمتلیر الله تعالی نك
 عطالاری ایله .

وَخَتَمَ الرَّسُولَ بِالصِّدْرِ الْمَعْلَى   نَبِيِّ هَاشِمِيِّ ذِي جَمَالِ

بارچه پیغمبر لر نك تمامی و آخری
 قدری بلند بولغان و پیغمبر لر نك
 درجه ده مقدمی اولان محمد علیه
 السلام ایله در .
 شول پیغمبر ایله در کم اول پیغمبر
 باباسی هاشمغه نسبت ایدلمش
 و انواع کور کمالك ایاسی اول نبی .

إِمَامِ الْأَنْبِيَاءِ بِلَا اخْتِلَافٍ وَتَاجِ الْأَصْفِيَاءِ بِلَا اخْتِلَالٍ

رسول لرنگ آخري پيغمبر لرنگ امامي برلاندر اختلاف سز اول محمد عليه السلام در. دخی اولیلارنگ تاجی اولان محمد عليه السلام ایله در اول تاج کیه چلکی و عیبی بولیان تاجدر.

وَبَاقِ شَرَعِهِ فِي كُلِّ وَقْتٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَارْتِحَالِ

دخی فالغوچیدر اول محمد عليه السلام ننگ شریعتی اوزینک نبوتی ظاهر بولماقندن صوگ هر وقتده. قیامت کونینه تیکرو فالغوچی دخی کوچمک کونی که تیکرو فالغوچیدر یعنی آخر زمانغه تیکرو.

وَحَقِّ أَمْرِ مَعْرَاجٍ وَصِدْقِ

دخی باردر ثابتدر رسول الله ننگ معراج اشی یعنی کولگر که منوب الله تعالی تلگان یرلر که سیری دخی بواش چندر. بس بومعراج حقده باردر خبر لرنگ صریحی و روشنی بلند خبر لر باردر.

وَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَفِي أَمَانٍ عَنِ الْعِصْيَانِ عَمْدًا وَانْعِزَالِ

درستلکده پيغمبر لر هر قایوسی هر آینه سلامتکده در. الله تعالی یه فارشیلق قیلماقندن قصد ایلان حرام اش قیلماقندن دخی پيغمبر لکدن آیرلماقندن سلامتدر.

وَمَا كَانَتْ نَبِيًّا قَطُّ انْثَى وَلَا عَبْدًا وَشَخْصًا ذُو انْفِتَالِ

پيغمبر بولمادی قط یعنی بر زمانه خاتونلار طائفه سندن پيغمبر لر کلسی ایرلردن بولدی. دخی قل کمنسه پيغمبر بولمادی دخی یاوز عمل ایاسی کمنسه ده پيغمبر بولمادی بلکم اعتمادلی و اعتبارلی کمنسه لردن پيغمبر بولدی.

كذالِقمان فاحذر عن جدالِ

اوشانداق ذوالقرنین تيك بلنمدی
حضرت لقمان اول هم قرآنده
مذکوردر بس امیدى سن صافن
بولار حقنده نزاعدن.

و ذوالقرنین لم يعرف نبیا

ذوالقرنین دیو آتالغان کمنه کم
قرآنده مذکوردر اول بلنمدی
پیغمبر دیو یا پیغمبر دگل دیو.

لِدجالِ شقی ذی خبالِ

انواع سحر ایلان بز نکچی یاوز
دجالنی اولتورور اولوغ بوز وقلق
ایاسی اول دجال.

وعیسی سوف یاتی ثم یتوی

حضرت عیسی علیه السلام تیز زمان
کوکدن یرگه کلور موندین صوگ
هلاک ایلر اول عیسی علیه السلام.

لها کون فهم اهل النوالِ

اول کرامتلرنک باردربولماقی کرامتلیر
بولور بس اول ولیلر الله تعالی ناک
عطاسینه اهلدر عامه دن آیرنقی
بولماقلاری عجب ایرمس.

کر امارات الولی بدار دنیا

اولیالارنک شرع شریفه استقامت
لرینک شرطی ایلان خارق عادت
اشلری حاضر دنیا یورتنک اولماسدن
الگاروک بولماقی.

نبیا او رسولا فی التجالِ

هیچ بر پیغمبردن آرتق بولمادی
یا ایسه رسولدن آرتق بولمادی
نسبت ایدلمکده درجه ده.

ولم یفضل ولی قط دهر ا

آرتق بولمادی درجه ده هیچ بر
ولی (قط) هرگیز (دهرا) هیچ بر
زمانده.

علی الاصحاب من غیر احتمالِ

کل صحابه لر اوزرینه آرتقلی
بار شکدن وتردددن غیرى.

وللصديق رجحان جلی

حضرت ابوبکر صديق رضی الله عنه
اوچون باردربرتبه ده ودرجه ده غالبلی
وآرتقلی روشن شکسز آرتقلق.

وَلِلْفَارُوقِ رَجْحَانٍ وَفَضِلٍ
عَلَى عَثْمَانَ ذِي النُّورَيْنِ عَالٍ

دخی حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه او چون بار در رتبه ده و در جهده غالبی و دخی آرتقلی بار.

حضرت عثمان رضی الله عنه او زرینه آرتقلی بار ایکی نور ایاسی بولغوچی اول عثمان رضی الله عنه یعنی رسول الله علیه السلام ناک ایکی قزن جفتله نوچی (عال) اول عثمان رضی الله عنه بار چه فالغان صحابه لر دن اوستوندر.

وَذُو النُّورَيْنِ حَقًّا كَانْ خَيْرًا
مِنَ الْكِرَارِ فِي صِفِّ الْقِتَالِ

دخی حضرت عثمان رضی الله عنه راست بولدی بولوق ایله بوسوز (کان) بولدی اول عثمان رضی الله عنه (خیرا) ایندگو بولدی.

قطعا آرتفه دونمای مهابة وشجاعة ایله حمله فیلاچی علی رضی الله عنه دن ایندگو بولدی فی صفا القتال کفاره مقابل بولوب توقوشمق صفتک حمله قیلچی علی رضی الله تعالی عنه.

وَلِلصِّدِّيقَةِ الرَّجْحَانِ فَاعْلَمِ
عَلَى الزُّهْرَاءِ فِي بَعْضِ الْخِلَالِ

دخی حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها او چون بار در رتبه ده غالبک بس سن بلگل بوسوزنی.

آق ونورلی یوزلی اولان فاطمه رضی الله عنها او زرینه آرتقلی وار اول عائشه رضی الله عنها ناک (فی بعض الخلال) بعض خصلتلرده یعنی بعض جهندن آرتقلی بار دگل کل جهندن.

وَلَمْ يَلْعَنْ يَزِيدًا بَعْدَ مَوْتِ
سَيِّئِ الْمَكْتَبِ فِي الْأَغْرَاءِ غَالٍ

لعنت قیلمادی یزید بن معاویه گه سوزنی کوب قیلوچیلردن باشقه

كەمسەنەر لعنت قېلىمادى (فى الاعراء)
 بوزق اشكە تەجرىضە و قەدرودە
 سوزنى كۆب قېلوچىلردن غەيرىلەر
 (غال) سوزدە خەدەن وچىكىدەن
 اوتوچىلردن غەيرىلەر.

رضى الله عنه اول يزىدنىڭ اولماكى
 سوگنەدە يعنى يزىد اگرچە ظالم
 ورسول عليه السلام نىڭ آلى اولان
 حضرت حسين رضى الله عنه نى
 اولتورتاچى اولسەدە اول يزىدگە
 لعنت درست بولمادى آنىڭ اوچون
 لعنت الله تعالى نىڭ رحمتىدىن يراق
 بولماق ايله دعا قىلماق قىر قىر
 ايله اولگان كەمسەنەرگە لعنت جايز
 اولور آندەن غەيرى كرك مؤمن و كرك
 كافر اولسون خاتەسە قىر قىر بىلەنگەن
 كەمسەنەرگە لعنت جايز اولماس
 يزىدنىڭ خاتەسە معلوم دىگەنەر.

بِأَنْوَاعِ الدَّلَائِلِ كَالنِّصَالِ

مەقلىدنىڭ ايمانى درستلىكى ثابت
 بولمىشەر دىلەل لرنىڭ تورلىسى ايلان
 اول دىلەل لەر (كالنصال) اوتسكون
 تىمەر قورال لار تىكەر بوسوزنى
 قىر ايدىلەر.

وَإِيْمَانِ الْمَقْلِدِ ذُو اعْتِبَارٍ

مەقلىدنىڭ ايمانى اعتبار اياسىدەر
 شرعا درست و مقبولدەر يعنى مىثلا
 بىر كافر عامى و غەبى بىر مؤمن نىڭ
 دلالتى ايله دىن اسلامى قبول ايلەب
 ايمانه كەلسە نرسە فەكرلى بىلمەسە
 مجرد شول مؤمنە ابارمك ايلان گنە
 ايمانه كەلسە ايمانى درستەر.

بِخَلْقِ الْاَسَافِلِ وَالْاَعَالِ

توبانلرنى يعنى بىرلرنى و یرده

وَمَا عَذْرَ لَدِي عَقْلٍ بِجَهْلٍ

عذر ايماسدەر عقل اياسى بولغان

بولغانلرنی و بلندلرنی یعنی
 کوکلرنی و کوکده بولغانلرنی
 یاراتقوچی الله تعالی نڭ بارلغن
 بلمه گانلگی عذر بولماس.

کمسنه گه بلماسلکی و آکلاماسلغی
 عذر دگل.

بِمَقْبُولٍ لِفَقْدِ (۳) الْأَمْتِثَالِ

وَمَا إِيْمَانُ شَخِصٍ حَالٍ بِأَسٍ

قبول ایدلمش ایماس اول ایمان
 (لفقد الامتثال) اول من نڭ اختیاری
 بار زمانده اختیاری ایله بوین
 صونماقی و تسلیم اولماقی یوقلغندن
 ایمانده امتثال شرطدر.

درست ایماس هیچ کمسنه نڭ
 ایمانغه کماکی بآس حالنده یعنی
 جان بیرورگه قریب اولوب عذاب
 اثرلری بلنگان زمانده بولغان ایمان.

مِنَ الْإِيْمَانِ مَفْرُوضِ الْوِصَالِ

وَمَا أَفْعَالُ خَيْرٍ فِي حِسَابٍ

ایمان کیسکندن دیو حسابلانماس
 اول عمل لر یعنی ایدگو عمل لر
 ایماندن غیر یدر (مفروض الوصال)
 خیر عمل لر ایمانغه طوتاشماقی ایمان
 ایله برگه بولماقی فرض اولنمش
 حالده یعنی خیر عمل لر ایماندن
 کیساک و جز بولماسه ده ایماندن
 آیرلورغه یاراماس.

ایماس ایدگو اشلر ایدگو عمل لر
 نماز و زکوة و روزه و حج کبی عمل لر
 حسابلانماده ایمس جز ایدلوب
 ایماندن.

بِعَهْرٍ أَوْ بِقِتْلٍ وَ اخْتِزَالٍ

وَلَا يَقْضَى بِكُفْرٍ وَ ارْتِدَادٍ

اول کشی زنا فیلماقی سبیلی یا ایسه

حکم ایدلماس هیچ بر کشی نڭ

ناحق یرده کشی اولترمک سبیلی
دخی مال معصومنی ظلما و قهرابی
وجه شرعی آلماق سبیلی کافر
دیولماس اگر اول اشلرن حلال
دیو اعتقاد قیلماسه.

کفری ایله دخی مرتد بولماقی
ایلان یعنی کافر اولدی دین
اسلامدن کیری دوندی دیولماس
هیچ بر کشی گه.

یَصِرُ عَنِ دینِ حَقِّ ذَا انْسِلَالٍ

وَمِنْ یَنُو اِرْتِدَادًا بَعْدَ دَهْرِ

اول من اولور شول قصد ایتمک
زماندوق حق دیندن یعنی
اسلامدن چقماق ایاسینه اولور.

اگر بر من العیاذ بالله (ینو) نیت
ایلهسه یعنی قصد ایلهسه (ارتدادا)
دین اسلامدن کیری دونمه کنی
بر زمان سوکنده مرتدلکنی قصد
ایتسه یاشرنک ایله.

بِطَوَعٍ رَدِّ دینِ بِاغْتِفَالٍ

وَلَفْظِ الْکُفْرِ مِنْ غَیْرِ اِعْتِقَادٍ

یعنی اختیار ایله سوزله شمک بر جهندن
کوچلک و طارلق بولمیچه شول
سوز (رددین) اسلام دینندن کیر و
فایتماقدر کفرلکدر (باغتفال) اول
کمهسه ننگ کامل غافلگی ایلان.

کفر لفظی یعنی ایمانی بوزار
سوزنی سوزله شمک اول سوز گه
اعتقادسز مجرد مزاح ایله یا آچیغ
ایله یا اعتبارسزلق ایله سوزله شمک.

بِمَا یَهْدی و یلغو بارتجال

وَلَا یَحْکُمُ بِکُفْرِ حَالِ سَکْرِ

اعتبارسز سوزله شمه کی سبیلی
ودخی باطل سوز سوزله شمه کی
سبیلی اگر چه کفر کلمه سی اولسه ده
(بارتجال) فکرسز حسابسز سوزله
مه کی ایلان کافر بولدی دیولماس.

حکم ایدلمش بولماسون کفرلک
ایلان ایسیرک کمسنه گه (حال سکر)
ایسیرکننگ ایسیرکلگی حالنده.

وَمَا الْمَعْدُومُ مَرِيئًا وَشَيْئًا لَفِقَهُ لَاحٌ فِي يَمَنِ الْهَلَالِ

فهم و دلیل بارغی او چون (لاح) ظاهر بولدی اول دلیل (فی یمن الهلال) یگنا آی برکتنده یعنی آرتوونده و زورایونده کیلاچک کیچ آرتاسی بوکیچ کورنماس.

ایماس یوق نسنه یوقلق حالنده بارلقه کلمگانده کورلمش ایماس مخلوقه وهم خالق الله تعالی گه یعنی کیلاچک زمانده بولاچق نسنه فی بارلقه کلمز دن اول الله تعالی هم کورماس دخی اول معدوم شول یوقلق حالنده شی دیب ایتولماس.

وغيران (۲) المكون لا كشيء مع التكوين خذہ لا كتحال

(خذہ) توت سن بوسوزنی (لا کتحال) کوکل کوز گگه سورمه قیلوق او چون بوسوز نفیس و قدرلی و فائلی سوزدر سورمه تیک سورمه کوزنی نور لانددر بوسوز گه اعتقاد کوکل کوزن نور لانددر ۲ بوسوزنک ترتیبی بیله در (والمکون مع التکونین) (غیران لا کشیء) یعنی بولنمش یارادلمش مخلوق الله تعالی ناک تکونین صفتی ایله نسبت ایدلوب ایکی باشقه در برشی دیک دگلدر بر بولورغه اوغشاماس.

ایکی باشقه باشقه نر سه لدر (المکون) بولنمش یارادلمش نسنه (لا کشیء) اول مکون مخلوق بر نر سه کبی دگلدر (مع التکونین) الله تعالی ناک تکونین صفاتی ایله اول مکون ایکی بر بوندن باشقه لادر ایکی بر شیء بولورغه اوغشاماس مکونلر مخلوقلاردر تکونین الله تعالی صفتیدر بو ایکی قاجان بر بولور بوسوز صریحدر ولکن مونده معنی وار آئی هر کشی آگلاماس.

وَفِي الْأَذْهَانِ حَقٌّ كَوْنُ جِزْءٍ   بِلاَوْصِفِ التَّجْزِي يَابْنَ خَالٍ

اول جزء بولنمك وصفندن باشقه بولغوچی بولور یعنی هرگز بولنمکنی قابل بولماس نهایته کچکنه لکنندن (یابن خال) ای بنم آنام نك ایر فرداشینك اوغلی یعنی ای قریم توت بوسوزنی بوسوز کوب یرده فائده ویرر.

عقل لارده جایزلیق ثابتدر راستدر (کون جزء) شوندا یون بیک کچکنه کیساکنك بولماقی اول جزء بر مکانه بولوب نهایته کچکنه لکندن بولنما یر.

وَإِنْ السَّحْتِ رِزْقٍ مِثْلِ حِلِّ   وَإِنْ يَكْرَهُ مَقَالِي كُلِّ قَالٍ

هر امنی رزق دیور من اگر چه سوماسه ده منم بوسوز منی (کل قال) اهل السنه و الجماعتی هر دشمن توناچی معتزله جماعتی.

درستلکده آشار اچار نرسه نك وغیری فائللنور نرسه نك قانی هراملرین رزقدر حرامغه هم رزق دیولور حلالنك رزق بولماقی تیک.

وَفِي الْأَجْدَاثِ عَنْ تَوْحِيدِ رَبِّي   سَيِّبِلِي كُلِّ شَخْصٍ بِالسُّؤَالِ

تیز زماندوق بلالنور دفن صوکندوق هر کمسنه بلالنور اول قبرلرده صورالمش بولماقی ایله آنك اعتقادندن یعنی قبرده میتدن ایکی فرشته صورالار ربك کم دیو دینك نه دیو نیبیک کم دیو اول صوراغوچی فرشته لر نك برینه منکر دیرلر ایکنچیسینه نکیر دیرلر.

قبرلرده یعنی میتلر قرارلنگان یرلرنده ربهم الله تعالی نی توحیددن یعنی اعتقاد درستلکنندن بو نیت نك ترتیبی بیله در وسیبلی کل شخص فی الاجداث بالسؤال عن توحید ربی وزن رعایه سی او چون اوزگار تلمش.

وَلِلْكَفَّارِ وَالْفَسَاقِ يَقْضَى   عَذَابُ الْقَبْرِ مِنْ سُوءِ الْفِعَالِ

قبر عذابی بولماقی ایله آنلارغه

کل کافرلر او چون ودخی مؤمنلردن

(نسخه الجنان)

حکم ایدلور (من سوء الفعال)
 یمان اشلرینک شوملغی ویاوزلغی
 سببندن.

فاسقلارنک بعضسی اوچون قبرده
 سؤال سوکونده حکم ایدلمش بولور
 آنلارغه بعضی نسخهلرده یقضى
 اورننده (بعضا) دیمش یعنی بعض
 فاسقلارغه دیمک بولور.

مِنَ الرَّحْمَنِ يَا أَهْلَ الْأَمَالِ

دخول الناس في الجنان فضل

اوجماخغه کرمک فضلدر بارچه
 مخلوقغه نعمتی ایرشایچی الله تعالی دن
 ای امید اهلی یعنی ای ایمانلی
 کمسنهلر یا ایسه ای امالی کتابنه
 اهل بولعان کمسنهلر سوز
 آکلاغوچیلار اش موندایدیر.

آدمیلرنک کرمه کی (فی الجنان)
 اوجماخلارغه آرتق رحمتدر الله
 تعالی نک وعسی ایله یوقسه عمل
 برلان دگلدر ونبینا صلی الله علیه
 وسلم نک هم اوجماخغه کرمه کی
 الله تعالی نک فضلی برلاندر اوزگه
 کمسنه گه نه قالدی.

فكونوا بالتحريز عن وبال

حساب الناس بعد البعث حق

بس بولک ای مؤمنلر بیک صافلانو
 برلان بولک (عن وبال) خصوصاً کشی
 حق بولغان گناهلردن مخلوق جفاسی
 گناهدن اول گناه حساب زماننک مشکل
 گناهدر الله تعالی حق اولان قریبدر.

آدمیلرنک حسابی عمللردن سؤال
 اولنوب جواب ویرمه کلری عمللری
 نه حاله اوتمه کلرینک تفتیشی قیامت
 کوننده قویماق سوکونده حساب
 (حق) باردر ثابتدر شکسز بلک.

وبعضا نحو ظهر و الشمال

ويعطى الكتب بعضا نحو يميني

دخی بعض کمسنهلرگه ویرلور
 آرقا طرفندن دخی صول طرفندن
 صول قولغه ویرلور.

ویرلور قیامت کوننک کتابلار یعنی
 دنیاده قیلغان عمللرنک دفترلری
 ویرلور بعض کمسنهلره اولک قول
 طرفندن اولک قولغه ویرلور.

وَحَقٌّ وَزَنَ اَعْمَالٍ وَجَرَى

عَلَى مَتْنِ الصِّرَاطِ بِلا اِهْتِيَالِ

دخی راست در قیامت کوننه ایندگو
ویاوز عمل لرنی اولچامک میزان ایله
ودخی یورمکه اوتمه که راست در.

صراط اوستی اوزرنه یورمک راستدر
یعنی صراط اوستندن اوتمک راستدر
(بلا اهتیال) شکسز ویالغان سز.

وَمَرْجُو شَفَاعَةِ اَهْلِ خَيْرٍ

لِاَصْحَابِ الْكِبَائِرِ كَالْجِبَالِ

دخی قیامتک امید ایدلمشدر بولماقی
(شفاعة اهل خیر) ایندگو اهللرنک
شفاعتی یعنی تلک ایدوب مرادغه
ایرشدرمک وعذابدن قورتارماقلری.

اولوغ گناه ایالری اوچون امید
ایدلور اول گناه تاغلار کبی
بولغوجی کچک گناه ایالرینه شفاعت
بولماقی بیگره که امید ایدلور.

وَلِلدَعَوَاتِ تَاثِيرٍ بَلِيغٍ

وَقَدْ يَنْفِيهِ اَصْحَابُ الصَّلَاةِ

مؤمن مسلمانلرنک خصوصا
اینگولرنک دعالارینک مرادغه
یتمکه بلانی دفع ایتمکه اولوکه
ترکه کامل اثری واردر.

تحقیق دعاءنک اثرنی نفی ایدار
یعنی یوق دیور آزماق ایالری
معتزله جماعتی.

وَدُنْيَانَا حَدِيثٌ وَالْهَيُولَى

عَدِيمُ الْكُونِ فَاسْمِعْ بِاجْتِدَالِ

بزنگ دنیامز یعنی بارچه مخلوقات
پوندن بار بولغوجیدر ودخی
هیولی دیگان نسنه فلاسفه جماعتی
اول هیولنی بار دیب هر نسنه ننگ
اصلی اول بولور اول هم قدیم
بولور دیمش نرسه لری.

اول هیولی ننگ اصلا بولماقی یوقدر
فلاسفه سوزی وهم باطلدر الله
تعالی قادر قیومدر هیچ یوقدن
تله دکى نرسه نی بار ایدار بس
بوسوزی سن دگلا قبول ایت
شادلق ایلان بوحق سوزدر.

وَلِلْجَنَّاتِ وَالنَّيِّرَانِ كُونَ   عَلَيْهَا مَرَّ أَحْوَالٍ خَوَالٍ

سکز او جماعلارنڭ دخی یتی
 تموغلارنڭ بار بولماقلاری یعنی
 حاضر زمانده آنلار موجودلر
 اورنلارن الله تعالی بلور.
 اول او جماعلار تموغلار اورنڭ
 باردر (مرا حوال) کوب یل لارنڭ
 اوتمه کی (حوال) اوتکوچی یل لار
 یعنی او جماع ایله تموغ کوب
 زماندن بیرلی باردر.

وَذُو الْإِيمَانِ لَا يَبْقَى مُقِيمًا   بِسُوءِ الذَّنْبِ فِي دَارِ اسْتِعَالٍ

ایمانلی کیمسنه فالماس طورغوچی و دائم
 بولغوچی حالده منگو بولوب فالماس.
 گناهینڭ یاوزلقی و ضرری سببلی اود
 یالقونلانماق یورطنده یعنی تموغه.

لَقَدْ الْبَسْتُ لِلتَّوْحِيدِ نَظْمًا   بَدِيعِ الشَّكْلِ كَالسَّحْرِ الْحَلَالِ

البتہ تحقیق کیوردم من الله تعالی نی
 برلمکده ضرور بولغان بلمکی
 واعتقاد لازم بولغان سوز لرگه
 و حکم لرگه (نظما) نظمینی و تزمکنی
 کیوردم.
 روشی و صورتی تانسق و رغبتلی
 بولغان نظمینی اول نظم (کالسعر
 الحلال) حلال و درست بولغان سحر
 کبی کوکل لر نی مطلوب و مقصود
 ساری میل قیلدر ما فده سحر حلال
 بولماق تقدیرنڭ یا ایسه (کالسعر
 الحلال) سحر حلال دیگان شعر نیک
 سحر حلال دیو شعرنڭ بیر نوعنه
 ایتور لر اول شعر لر سامعلر نی
 دنیاغه و آخرتکه رغبتله ندرور
 بو نظم شول شعرگه اوخشار
 آخرتکه رغبتله ندرمکی جهتندن.

دیسلی القلب کالبشری بروح

آچار و شاداندر اول نظم (القلب)
کوکلای (کالبشری) سونچ خبر تیک
(بروح) لذت و راحت ایله آچار.

ویحی الروح کالماء الزلال

دخی ترگز اول نظم (الروح)
جاننی (کالماء الزلال) صاف و تالی
صو تیک.

فخوضوا فیہ حفظا و اعتقادا

بس کرشکر لر ای علم توحیده
رغبته نگان کمنه لر (فیہ) بو نظم غه
(حفظا) کوکل گه آماق یوزندن
(واعتقادا) دخی معناسنه اعتقاد
یوزندن.

تذالوا جنس اصناف المینال

کرشسه کز تابارسز الله تعالی نك
عطاسینك انواع تورلی سینك اصلن
و حقیقتن تابارسز.

وكونواعون هذا العبد دهرًا

دخی بولو کز ای مسلمان فرند اشلم
(عون هذا العبد) بو امالی کتابن
یازاچی بنده نك یاردمی بولو ک
یا ایسه یاردچی بولو ک عمر کز اچنه.

بذکر الخیر فی حال ابتیال

ایذگو دعاده ایندگو دعا ایله یاد
أیله مه ککز ایله یاردچی اولو کز
(فی حال ابتیال) الله تعالی گه تضرع
و نیاز کز حالنده.

لعل الله یعفوه بفضل

شاید امیددر الله تعالی بو بنده نك
گناه لرون و خطالرون عفو ایدار
ویولر الله تعالی اوزینك فضل ایله.

ويعطيه السعادة فی المال

دخی بیروور الله تعالی اول بنده گه
(السعادة) ایندگو دولتنی مرادلرغه
یتمه کنی (فی المال) کلاچک و آخر
فایتاچق زمانه و مکانه یعنی آخرته.

وَإِنَّ الدَّهْرَ أَدْعُو كُنْهَ وَسَعَىٰ لِمَنْ بِالْخَيْرِ يَوْمًا قَدْ دَعَا لِي

تحقیق من (الدهر) عمر منک تولایند
 (ادعو) دعا فیلامن (کنه وسعی)
 طاقتم قدر نچه ان اصلده انی ایدی
 یای متکلم حذف ایدلوب کسره
 ایله اکتفا ایدلدی.
 شول کمسنه اوچون دعا فیلامن
 (بالخیر) ایدگولک ایله یعنی ایدگو
 دعائی (یوما) برگنه کونده
 (قد دعالی) تحقیق دعا فیلدی
 اول من منم اوچون

وَأَعْلَمُ أَنَّ النَّاطِمَ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى سِرَاجَ الْمَلَّةِ وَالِدِينَ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ
 الْأَوْشِيَّ بَضْمَ الْهَمْزَةِ وَسُكُونَ الْوَاوِ وَالشَّيْنِ الْمَعْجَمَةَ مَنْسُوبَةَ إِلَى
 الْأَوْشِ بِالضَّمِّ قَرْيَةً مِنْ قَرَى فَرْعَانَةَ كَانَ رَحِمَهُ اللَّهُ مِنْ فُضْلَاءِ الدَّهْرِ
 سَيِّمًا الْعَرَبِيَّةَ شَاعِرًا بَلِيغًا مُتَكَلِّمًا مُتَقِيًّا وَلِذَا رَأَى مَا يُرَاعَى مِنْ
 آدَابِ الْكَرِيمِ هَذَا مَا فِي دِيبَاجَةِ شَرْحِ الْأَمَالِيِّ لِلْمَوْلَى شَمْسِ الدِّينِ
 مُحَمَّدِ الْقَهْطِسْتَانِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى رَحْمَةً وَاسِعَةً.

فَنَسَّأَلُ اللَّهَ تَعَالَى سُبْحَانَهُ أَنْ يَرْحَمَ النَّاطِمَ وَجَمِيعَ مُشَايِخِنَا الْكِرَامِ وَأَبَاءِنَا
 وَأَسْلَافِنَا الْفَخَامِ وَأَنْ يَخْتِمَ لَنَا وَلِأَحْبَابِنَا بِالْحَسَنَى وَأَنْ يَرْزُقَنَا الْهَقَامَ
 الْأَسْنَى مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَالسَّلَامَ عَلَى
 الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ آمِينَ.

شمس الدین حسینوف ورثه سی کتبخانه سینک
اجتهادی سایه سنده اهللری طرفندن یازد رولوب نشر ایدلگان
مکتب گه مخصوص کتابلر:

- ترکی الفباء مشهور پیداغوغ مورخ معلم عین الدین اهر ف اثری ۱۵ تین
عربی الفباء ۱۵
قراءة ترکی I ۱۵
قراءة ترکی II ۲۰
تاریخ مقدس I خریته لی ذاکر شاکری اثری ۱۵
قراءة ابتدائیه معلم ل. واحدف ومامیشف اثری ۱۰
تعدیل تفقیر مسئله لر ن بالارغه آچق اوگره ته در { قارغالی ملا
ارشاد اخلاقغه دائر رشدییه مکتبلری اوچون { ۱۰
علم حال I ابتدائیه ۱ نچی صنف اوچون { صادق عثمانی
علم حال II ابتدائیه ۲ نچی صنف اوچون { اثرلری: ۵
تاریخ الانبیاء والرسل معلم صبغه الله چنلی اثری ۱۰
سلاطین الاسلام اثر مدرس خادم العلم صادق الایمانقلی ۱۰
تجوید القرآن قوام قاری ذوالفقارف اثری ۱۰
تجوید افاده ملا کمال الدین زیرکلی اثری ۱۰
حسن خط نهونه سی ع. کمال قلمی برله یازلمش ۱۰
حسن خط I ۷
حسن خط II مشهور خطاط قوام قاری ذوالفقاری اثری ۷
خوش خط ۷
صرف عربی عبدالله بوی اثری ۴۰
مولد البرزنجی عربی قوام قاری ذوالفقاری قلمی ایله ۴۰
رسالة التوحید محمد عبده حضرتلر یذک مترجمی عبدالله بوی ۴۰
کویلی اسلام صبغه الله چنلی اثری ۵
ایر وقز شاکردلر گه مخصوص شهادت نامه، امتیاز، آفرین،
تحسین هر تورلی سندن حاضرلندی.